

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Uitbreiding bedrijventerrein Zevenhont te Genemuiden

Advies over de reikwijdte en het detailniveau van het milieueffectrapport

9 november 2020 / projectnummer: 3501

1 Advies voor de inhoud van het MER

De gemeente Zwartewaterland wil het bedrijventerrein Zevenhont in Genemuiden aan de oost- en zuidkant met in totaal 32 hectare uitbreiden (zie figuur 1). De uitbreidingen zijn onder andere bedoeld om de groei en de clustering mogelijk te maken van de tapijtindustrie die al op het terrein aanwezig is. Daarvoor moet de gemeente de bestemming van – nu nog – agrarisch gebied aanpassen, moeten vergunningen worden verleend en wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De gemeente Zwartewaterland heeft de Commissie gevraagd te adviseren over de inhoud van het op te stellen MER.

Essentiele informatie voor het MER

Voor het meewegen van het milieubelang in het besluit over de planwijziging¹, moet het MER in ieder geval de volgende informatie bevatten:

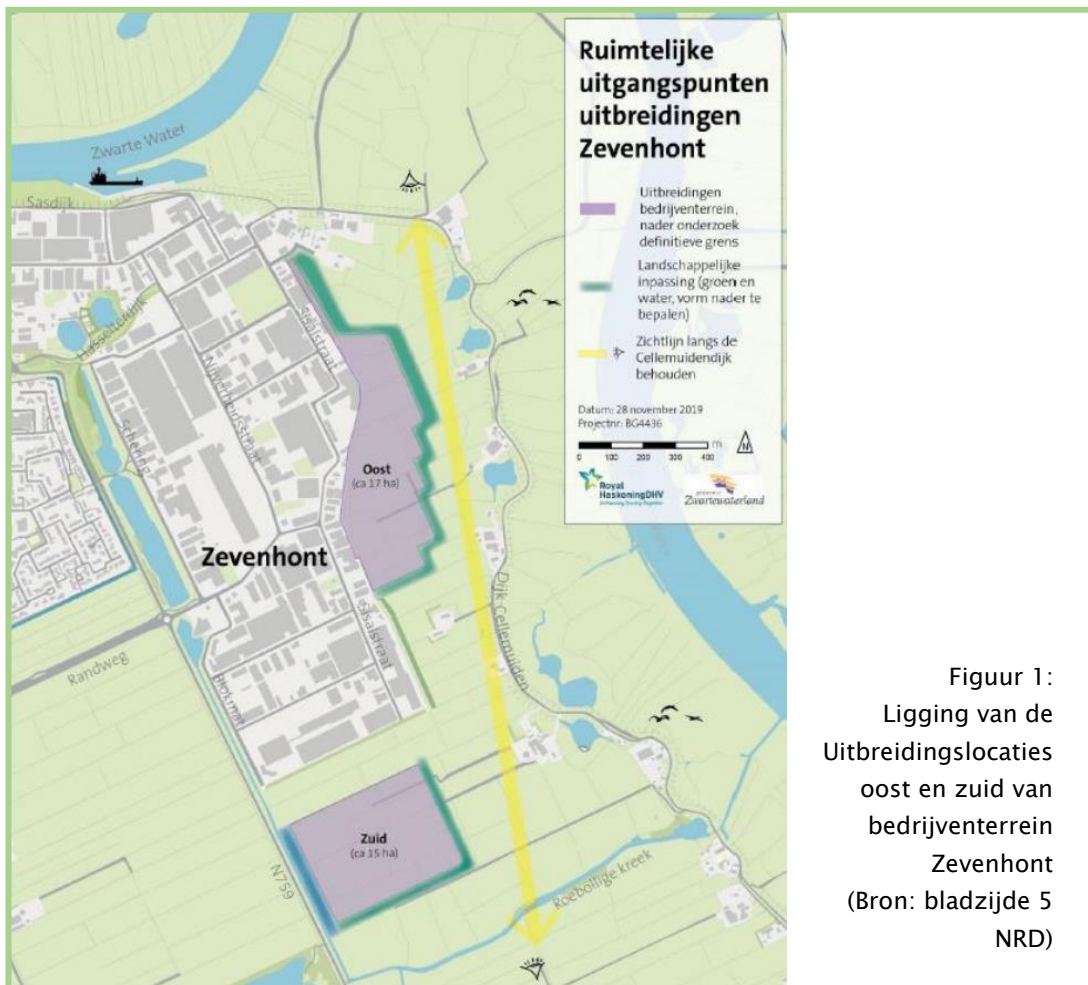
- een onderbouwing van de actuele en toekomstige behoefte aan meer bedrijfsruimte in het algemeen en meer ruimte voor de tapijtindustrie in het bijzonder;
- een onderbouwing van de keuze voor uitbreiding van bedrijventerrein Zevenhont waarbij de ruimtelijke en milieugevolgen ervan kwalitatief worden vergeleken met die van uitbreiding van andere locaties in de regio;
- een concrete uitwerking van de ambities voor dit terrein op het gebied van duurzaamheid en circulariteit;
- een beschrijving van de effecten op het landschap en op de natuur, en dan vooral op de polder Mastenbroek en het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht';
- een analyse van de gevolgen van het plan en de varianten erop voor het verkeer, de luchtkwaliteit, de geluid- en geurhinder en de gezondheid.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. Ze bouwt in haar advies voort op het document '*Uitbreiding bedrijventerrein Zevenhont te Genemuiden. Notitie reikwijdte en detailniveau*' (hierna NRD). Ze herhaalt slechts punten die al in de NRD aan de orde komen, als dat voor een goed begrip van het advies nodig is of als ze voorstelt de aanpak uit de NRD op onderdelen aan te passen.

---

¹ De gemeente wil de uitbreiding met twee planprocedures regelen, maar voor het geheel wordt één MER opgesteld. Daarin worden de effecten van de totale uitbreiding beschreven. Omdat het MER gaat over het geheel, wordt in dit advies voor de eenvoud gesproken over het plan en niet over de plannen.

Figuur 1:
Ligging van de
Uitbreidingslocaties
oost en zuid van
bedrijventerrein
Zevenhont
(Bron: bladzijde 5
NRD)

Achtergrond

Om te voldoen aan de vraag naar nieuwe bedrijfslocaties wil de gemeente Zwartewaterland het bedrijventerrein Zevenhont in Genemuiden in oostelijke en in zuidelijke richting uitbreiden (Figuur 1). De uitbreiding Zuid is exclusief bedoeld voor de Condor Group. Om dat mogelijk te maken bereidt het college van burgemeester en wethouders twee bestemmingsplanwijzigingen voor. Voor elk van beide uitbreidingen wordt namelijk een afzonderlijke planprocedure doorlopen. Omdat de aanleg, wijziging of uitbreiding van een industrieterrein een de activiteit is die wordt genoemd in het Besluit milieueffectrapportage, en omdat de totale omvang van de uitbreiding onder de daar vermelde drempel blijft, wordt de gemeente geacht na te gaan of er aanleiding is voor het opstellen van een MER. Anderzijds liet een voortoets zien dat een Passende beoordeling moet worden opgesteld, wat betekent dat zeker een plan-MER nodig is. Alles overziend kiest de gemeente er daarom voor om een gecombineerd plan-/project-MER op te stellen dat moet dienen voor de besluitvorming over beide plannen.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Ze stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten. Dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad van de gemeente Zwartewaterland – besluit over de bestemmingsplannen.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt door nummer [3501](#) op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Achtergrond en doel, beleid en besluiten

2.1 Achtergrond en doel

De gemeente Zwartewaterland wil het bedrijventerrein Zevenhont in Genemuiden uitbreiden om te voldoen aan de vraag naar nieuwe bedrijfslocaties. De NRD geeft aan dat de keuze voor uitbreiding in oostelijke richting al in 2005 is gemaakt en in 2013 door de gemeente is bevestigd.² Het bestaande bedrijventerrein is in 2017 als topwerklocatie vastgelegd in de [omgevingsvisie van de provincie Overijssel](#). Verder is Zevenhont Oost op 1 juli 2019 in de regeling uitvoering Crisis- en herstelwet aangewezen als ontwikkelingsgebied, op grond van artikel 2.2 van die wet. Daarin is sprake van een uitbreiding met 22 ha. De uitbreiding in zuidelijke richting voor de Condor Group was in eerdere visiedocumenten van de gemeente nog niet aan de orde. Daarover heeft de raad op grond van een quickscan³ een principebesluit genomen op 4 juli 2019.⁴

De Commissie vindt het belangrijk dat het MER in meer detail ingaat op de actuele en toekomstige⁵ behoefte aan meer bedrijfsruimte in het algemeen en meer ruimte voor de tapijtindustrie in het bijzonder. Verder moet het MER onderbouwen waarom die behoefte niet of niet optimaal kan worden ingevuld op de beschikbare andere terreinen in de regio.⁶ Het MER moet dus ook ingaan op (de geschiktheid van) andere oplossingen (zie hiervoor par. 3.1 van dit advies).⁷ Laat bijvoorbeeld zien in hoeverre op andere locaties wel of geen synergievoordelen te behalen zijn. Dat is nodig omdat:

- de polder Mastenbroek een grote landschappelijke waarde heeft;
- de natuur in het studiegebied kwetsbaar is;
- de ontwikkeling in oostelijke richting voor het laatst in 2013 is afgewogen;
- de provincie in haar aanwijzing de uitbreiding niet heeft afgewogen.

Ga bij het verantwoorden van keuzes in op de wijze waarop in eerdere visiedocumenten het milieubelang is meegewogen.

2.2 Beleidskader

De NRD stelt dat het bedrijvencluster op het terrein in Genemuiden de potentie heeft om zich te ontwikkelen tot een innovatief circulair ecosysteem. Verder zijn duurzaam gebruik van materialen, aanpassing aan klimaatverandering, duurzame energie en landschappelijke inpassing van bedrijven belangrijke uitgangspunten voor de gemeente.⁸ Werk deze eisen en

---

² Zie hiervoor paragraaf 2.4 van de NRD.

³ Zie hiervoor bladzijde 15-16 van de NRD.

⁴ De Commissie constateert dat de zuidelijke uitbreiding in verschillende documenten anders is begrensd. Vergelijk hiervoor de afbeeldingen 4 en 5 uit de NRD en afbeelding 2.1 uit de voortoets. Het MER moet duidelijk maken op grond van welke criteria het gebied is begrensd.

⁵ Geef een vooruitblik voor het komende decennium.

⁶ Ook de omgevingsvisie van de provincie Overijssel (par. 7.1.5) vraagt dat een dergelijke uitbreiding goed wordt gemotiveerd.

⁷ Ook in een van de zienswijzen wordt gevraagd om een betere onderbouwing.

⁸ Zie hiervoor paragrafen 2.4 en 3.3 en 4.2.9 van de NRD en de toelichting op de [aanwijzing in de regeling uitvoering Crisis- en herstelwet](#), waar gesteld wordt: "... de gemeente [ziet] kansen om naast ruimtelijke kaders ook duurzaamheid, het vormgeven van circulaire economie en het optimaliseren van milieugebruiksruimte in het bestemmingsplan op te nemen".

ambities zo concreet mogelijk uit in het MER zodat ook kan worden beoordeeld in hoeverre het voornemen eraan zal voldoen. Laat bijvoorbeeld zien:

- op welk(e) gebied(en) innovaties in het duurzaam en circulair gebruik van materialen worden nagestreefd, tot welke randvoorwaarden dat leidt, in welke besluiten die worden vastgelegd en hoe vervolgens wordt gemonitord dat eraan wordt voldaan;
- welke doelen de gemeente nastreeft ten aanzien van het terugdringen van de emissies van broeikasgassen en het opwekken van duurzame energie. Geef ook aan wat dit betekent voor de ontwikkeling van bedrijventerrein Zevenhont;
- welke eisen worden gesteld aan de compensatie die moet worden gerealiseerd als ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt die ingrijpend zijn voor het landschap;⁹
- waar welke milieugrenzen zullen gelden voor de bedrijven die zich op de uitbreidingslocaties mogen vestigen.¹⁰ De aanwijzing als ontwikkelingsgebied in het kader van de Crisis- en herstelwet maakt immers mogelijk dat tijdelijk kan worden afgeweken van bepaalde milieunormen. Geef aan voor welke milieuaspecten dat nodig is.

2.3 Te nemen besluiten

Het MER wordt opgesteld voor het wijzigen van bestemmingsplannen. Daarnaast zullen andere besluiten genomen worden voor de realisatie van het voornemen. Geef aan welke besluiten dit zijn, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de planning is.

---

⁹ Zie over compensatie [paragraaf 4.1](#) uit de Structuur- tevens woonvisie Zwartewaterland 2013.

¹⁰ Op bladzijde 7 van de nota van uitgangspunten uitbreidingen bedrijventerrein Zevenhont (7 juli 2020) wordt gesteld dat niet met SBI-codes zal worden gewerkt, maar dat er een taakstellende voorwaarde wordt meegegeven. Die voorwaarde is dat op een bepaalde plek (te bepalen door de ligging van de milieugevoelige bestemmingen zoals woningen), een nader te bepalen milieunorm niet mag worden overschreden zodat een goed woon- en leefmilieu gewaarborgd is.

3 Alternatieven

3.1 Locatiealternatieven

Het valt de Commissie op dat de keuze voor uitbreiding van bedrijventerrein Zevenhont summier is onderbouwd en dat de ruimtelijke en milieugevolgen van deze uitbreiding niet expliciet zijn afgewogen tegen die van uitbreiding op andere locaties. Mogelijk blijven hierdoor locaties buiten beeld die vanuit milieuoogpunt gunstiger zijn. Daarom adviseert de Commissie om in het MER toch andere mogelijke locaties te onderzoeken. Beschouw niet alleen alternatieven binnen de grenzen van de gemeente, maar ook op regioniveau en vergelijk de ruimtelijke en milieugevolgen van die alternatieven kwalitatief. Het instrument MER wordt op deze manier gebruikt om de voor- en nadelen van een keuze voor Zevenhont inzichtelijk te maken. Op basis van dit inzicht kan vervolgens door de raad een weloverwogen oplossing worden gekozen waarbij ook het milieubelang volwaardig is meegewogen.

3.2 Afbakening plangebied

Het valt op dat tussen het bestaande bedrijfsterrein en de zuidelijke uitbreiding kavels onbenut blijven. De NRD verklaart de aanwezigheid van die tussenruimte niet. Desgevraagd heeft de gemeente aangegeven dat de bestemming van het tussengebied in de toekomst mogelijk ook zal worden omgezet van 'agrarisch' naar 'bedrijventerrein' voor andere bedrijfsactiviteiten dan die van de Condor Group.¹¹

De manier waarop in het MER met die onbenutte kavels moet worden omgegaan, hangt af van het antwoord op de vraag hoe zeker een omzetting van 'agrarisch' naar 'bedrijventerrein' is:

- Is een omzetting in de nabije toekomst goed te motiveren, dan ligt het voor de hand om nu al in het MER de situatie te beschouwen waarin ook die kavels de bestemming 'bedrijventerrein' krijgen en te laten zien wat dat betekent voor de milieueffecten. Wordt voor deze optie gekozen, overweeg daarnaast dan ook de beschrijving van een 'interim-situatie' waarbij die tussenruimte tijdelijk wordt gebruikt voor bijvoorbeeld een zonneveld.
- Is de ontwikkeling van de onbenutte kavels zeer speculatief, dan ligt het voor de hand om in het MER de situatie te beschouwen waarin Zevenhont Zuid in noordelijke richting opschuift en direct aansluit bij het bestaande bedrijventerrein. Het feit dat de ontwikkeling plaatsvindt in een landschappelijk waardevol gebied rechtvaardigt dan het afwegen van die mogelijkheid.

3.3 Inrichtingsvarianten

Het MER moet de effecten beschrijven van dat wat maximaal mogelijk wordt gemaakt op het bedrijventerrein. Onderbouw hoe dat maximum is bepaald uitgaande van de randvoorwaarden (milieu en ruimtelijk) waaraan de ontwikkeling moet voldoen.

---

¹¹ De werkgroep heeft zich op 5 oktober door de initiatiefnemers en hun adviseur laten informeren over het voornemen.

De Commissie stelt voor om inrichtingsvarianten te onderzoeken die betrekking hebben op:

- **Zonering:** Het bedrijventerrein zal inwaarts worden gezoneerd,¹² wat betekent dat bedrijven die meer hinder veroorzaken op enig afstand van de rand van het terrein en verder van woningen worden gesitueerd. Laat zien welke keuzes er op dit punt te maken zijn. Afhankelijk van de gekozen inrichting zullen de effecten op de omgeving immers anders uitpakken, niet alleen voor wat betreft de hinder op nabijgelegen woningen maar ook voor wat betreft de effecten op het naastgelegen Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' (zie paragraaf 4.5 van dit advies).
- **Duurzaamheid:** varianten voor de mate waarin het gebied bijdraagt aan de eigen energievoorziening of die van het bestaande bedrijventerrein.
- **Verkeersstructuur:** varianten voor de ligging en vormgeving van de ontsluiting(en) van de uitbreidingen van het terrein en eventuele varianten voor de bijbehorende routekeuzes.

De varianten zijn te beschouwen als combinaties van maatregelen om negatieve milieueffecten te beperken of te voorkomen, zoals maatregelen die de verkeersveiligheid te verbeteren of die de stikstofemissie en de invloed op de waterhuishouding verminderen.

3.4 Referentie

Beschrijf de bestaande milieu- en leefomgevingskwaliteit in het studiegebied. Geef ook aan hoe die kwaliteit zich naar verwachting zal ontwikkelen als het bedrijventerrein niet wordt aangelegd. Deze prognose, de zogenaamde 'autonome ontwikkeling', vormt de referentie voor de beoordeling van de kwaliteit die ontstaat als het bedrijventerrein wel wordt uitgebreid. Ga bij de beschrijving van de referentie uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van eventuele nieuwe activiteiten waarover al is besloten.

---

¹² Zie bladzijde 23 van de NRD.

4 Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

Onderbouw de aannames die worden gedaan bij het schatten van de gevolgen die uitbreiding van Zevenhont heeft voor bijvoorbeeld de luchtkwaliteit, de geluidhinder en de te realiseren waterberging. Ga waar nodig in op onzekerheden in effectschattingen en op hun betekenis voor het monitoren van de effecten van het bedrijventerrein tijdens zijn verdere ontwikkeling.

Onderscheid effecten in de aanleg- en gebruiksfase. Voor de aanlegfase gaat het met name om de aard, omvang en duur van effecten op het (bouw)verkeer, de geluidbelasting (bijvoorbeeld door heiwerkzaamheden), het waterbeheer en het eventuele verwaaien van stof en om maatregelen die deze effecten beperken of voorkomen.

4.1 Landschap en cultuurhistorie

De uitbreiding van het bedrijventerrein botst met de openheid van het omliggende gebied. Die openheid is een kernwaarde van het Nationaal Landschap IJsseldelta in het algemeen en van de polder Mastenbroek in het bijzonder. Beschrijf daarom in het MER het volgende:

- de kernwaarden van het landschap;
- de visie die ten grondslag ligt aan de landschappelijke inpassing van het voornemen, en hoe die visie de relatie van het bedrijventerrein met de polder Mastenbroek beïnvloedt;
- hoe het bedrijventerrein voor en na uitbreiding wordt beleefd. Doe dat met behulp van visualisaties, met name vanuit de stadsrand van Genemuiden, de woningen aan de Cellemuiden en vanaf wandel- en fietsroutes in de polder. Kies standpunten waar de veranderingen goed te zien zijn;
- de gevolgen van ophoging van het bedrijventerrein. Laat met doorsnedes zien hoe de randen van het bedrijventerrein overgaan in de lager gelegen polder en in de uiterwaarden van het Zwarte Water;
- de invloed van maatregelen om de landschappelijke effecten te beperken en te compenseren. Geef ook aan wat de principes zijn achter de keuzes die op dit punt worden gemaakt.

4.2 Bodem en water

De bodem van de uitbreidingslocaties bestaat uit klei-op-veengronden met onder de klei een in dikte variërende venige laag.¹³ Besteed in het MER aandacht aan de bodemzetting aangezien de bodem bij het bouwrijp maken wordt opgehoogd.¹⁴

Licht toe welke betekenis de vier separate watersystemen, die bij realisatie van het bedrijventerrein zullen ontstaan,¹⁵ hebben voor de oppervlaktewaterkwaliteit en voor het waterbeheer (wateropvang, -berging en -afvoer). Laat zien hoe voor voldoende en voor een goed functionerende waterberging wordt gezorgd.¹⁴ Geef in het MER aan welk peil wordt aangehouden om enerzijds wateroverlast op het bedrijventerrein en anderzijds verdroging van het nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' te voorkomen. Geef ook aan

---

¹³ Zie bijvoorbeeld <http://maps.bodemdata.nl/>.

¹⁴ Zie hiervoor de zienswijze van het waterschap Drents Overijsselse Delta.

¹⁵ Zie hiervoor bladzijde 18 van de NRD.

in hoeverre de peilen worden gehandhaafd door het inlaten van gebiedsvreemd oppervlakte-water uit rivieren en in hoeverre dit kan worden ingeperkt.¹⁶

Geef aan in hoeverre effecten op de chemisch en ecologische waterkwaliteit aan de orde kunnen zijn en, mocht dat het geval zijn, hoe die effecten worden ingeperkt.¹⁴

4.3 Verkeer

De Commissie adviseert om in het verkeersonderzoek het volgende te beschrijven:

- de verwachte wijzigingen in de verkeersintensiteit voor personenauto's en voor vrachtverkeer. Doe dat voor een ruim gebied om het plangebied. Geef aan in hoeverre sprake is van vervoer over het water;
- de doorwerking van de verwachte intensiteiten op de kwaliteit van de verkeersafwikkeling op de wegvakken en kruispunten;
- de fietsnetwerken en de ontsluiting per openbaar vervoer voor de huidige en toekomstige situatie en de kansen voor een duurzame mobiliteitsontwikkeling in het woon-werkverkeer om de toename van het autoverkeer te beperken;
- logistieke innovaties die het aantal verkeersbewegingen op en naar het bedrijventerrein kunnen terugdringen en/of innovaties die minder milieubelastend zijn en die bijdragen aan de reductie van de CO₂-uitstoot.

4.4 Leefomgeving

De gemeente wil de toelating van bedrijven reguleren op basis van de VNG-uitgave milieuzoening nieuwe stijl.^{10, 17} Daarom zal het MER moeten aangeven welke milieuruimte voor het (uitgebreide) terrein beschikbaar is¹⁸ en aan welke normen de bedrijven zullen moeten voldoen om binnen de beschikbare ruimte te blijven. Specificeer het type bedrijvigheid dat past bij de ruimte die de gemeente wil bieden.

Ga ook in op de cumulatie van verschillende bronnen, zoals verkeer en industrie, en op de effecten hiervan op de gezondheid en leefomgevingskwaliteit van omwonenden. Maak bij het op kaart presenteren van effecten gebruik van blootstellingsklassen die voor voldoende differentiatie zorgen.¹⁹

Luchtkwaliteit en geur

Geef aan wat de aanwezige en te verwachten bronnen van PM10, PM2.5, NO₂ en van geur (kunnen) zijn. Geef ook aan welke andere emissies binnen de tapijtindustrie te verwachten zijn. Laat met berekeningen zien of sprake is van inpasbaarheid binnen het wettelijke²⁰ en gemeentelijke beoordelingskader. Bereken de te verwachten immisies en onderbouw de daarbij gebruikte kentallen. Houd rekening met cumulatie en handhaafbaarheid. Ga voor dat laatste in op monitoringprogramma. Maak voor het bepalen van de effecten op de

---

¹⁶ Aanvoer van gebiedsvreemd water kan leiden tot een stijging van pH-waarde waardoor het veen sneller wordt afgebroken, de bodem extra daalt en meer broeikasgassen zoals CO₂ en methaan vrijkomen.

¹⁷ Zie hiervoor bladzijde 23 van de NRD.

¹⁸ Zowel op het gebied van emissies naar lucht en water als op het gebied van geluidhinder en industriële risico's.

¹⁹ Zie hiervoor ook de zienswijze van de GGD IJsselland.

²⁰ Het wettelijke kader voor luchtkwaliteit zijn de grenswaarden en richtwaarden uit de Wet milieubeheer.

luchtkwaliteit gebruik van modelberekeningen, die voldoen aan de Regeling beoordeling luchtkwaliteit (2007).

Beschrijf de aanwezige geurbronnen op het bestaande terrein. Beschrijf daarnaast mogelijke nieuwe geurbronnen op basis van de bedrijven die zich kunnen vestigen en houdt rekening met cumulatie. Ga in op de gemeentelijke doelstelling²¹ en de betrek hierbij de beleidsregel Geur bedrijven (niet veehouderijen) Overijssel 2018. Ga in op de mogelijkheden voor monitoring. Houd rekening met effecten van andere activiteiten in de omgeving op het plangebied. Laat zien met welke maatregelen eventuele overschrijdingen zijn te voorkomen.

Geluidhinder

Uitbreidingen zoals die van bedrijventerrein Zevenhont leiden normaal tot meer verkeersbewegingen en meer industriële activiteit en daarmee tot een hogere geluidbelasting. Breng de effecten in beeld voor de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus en (indicatief) voor de maximale geluidniveaus ter hoogte van (geprojecteerde) gevoelige bestemmingen in de omgeving. Rondom het huidige bedrijventerrein is een (vrijwillige) geluidzone vastgesteld. Ga na of de uitbreiding past binnen deze geluidzone of dat een wijziging van de zone nodig is. Ga ook in op het zonebeheer (de geluidverkaveling) en de monitoring van de geluidbelasting door industrielawaai. Ga in op de cumulatie van industrie- en wegverkeerslawaai ter hoogte van geluidgevoelige bestemmingen. Geef aan of sprake is van inpasbaarheid binnen het wettelijke en gemeentelijke beoordelingskader.²² Maak gebruik van modelberekeningen, die voldoen aan de Wet geluidhinder en onderliggende regelingen. Laat zien met welke maatregelen eventuele overschrijdingen kunnen worden voorkomen.

Externe veiligheid

Beschrijf en toon op kaart waar risicobronnen in (de omgeving van) het plangebied liggen en beoordeel of er sprake is van een toename van de personendichtheid binnen de invloedsgebieden van deze bronnen. Indien dit het geval is, bereken dan het effect hiervan.

4.5 Natuur

Geef in het MER een overzicht van alle aanwezige natuur in het plangebied en het studiegebied. Ga vervolgens in detail in op de te beschermen natuurwaarden. Neem een kaart op met de begrenzing van de Natura 2000-gebieden in de wijdere omgeving van het plangebied en van de gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Beschrijf de instandhoudingsdoelstellingen voor de verschillende soorten en habitattypen van het direct naast het bedrijventerrein gelegen Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht'. Geef aan of er sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling. Ga ook na of er voor andere Natura 2000-gebieden (zoals De Wieden) of voor gebieden die uitsluitend behoren tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN) sprake kan zijn van externe werking.

Het antwoord op de vraag of kan worden voldaan aan de Wet natuurbescherming hangt voor een belangrijk deel af van de aard en de omvang van de effecten die in de uiterwaarden van het Zwarte Water optreden en hoe die zich verhouden tot de trends in soorten en habitats

²¹ Bijvoorbeeld: geen toename van geurhinder.

²² Het wettelijke kader voor het wegverkeerslawaai is de Wet geluidhinder. Voor de industriële geluidbelasting geldt als kader de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening.

waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd. Uit de voortoets²³ volgt bijvoorbeeld dat de uitbreidingen kunnen leiden tot meer stikstofdepositie door de bedrijven en het extra verkeer,²⁴ en dat de hoogste depositie optreedt op de 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht', waar nu al meer stikstof neerkomt dan goed is voor de natuur.

In de NRD wordt voorgesteld om een passende beoordeling op te stellen die zich richt op de effecten van de stikstofemissies. Ze moet laten zien waar de maximale depositie wordt verwacht en of aantasting van natuurlijke kenmerken kan worden uitgesloten.²⁵ Daarbij kunnen mitigerende maatregelen worden meegenomen waarvan de effectiviteit cijfermatig moet worden onderbouwd.²⁶

Ook andere effecten op natuur relevant

De Commissie constateert dat in het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' ook habitattypen en soorten vóórkomen die gevoelig zijn voor verdroging, en soorten die gevoelig zijn voor geluid en trilling.²⁷ Daarnaast is niet op voorhand uit te sluiten dat het voornemen ook tot verlies aan foerageer- en rustgebied voor beschermde diersoorten leidt.^{28, 29} Besteed ook aandacht aan al deze effecten.

Ga bij de effectbeschrijving uit van een gebiedsspecifieke benadering. Ga daarbij in op de trends van soorten en habitats en op de achtergrond van die trends. Ga voor wat betreft stikstofemissie en -depositie ook in op de ontwikkeling van de afgelopen decennia.

Onderzoek hoe het terrein natuurvriendelijk kan worden ingericht, rekening houdend met de natuurwaarden in de polder Mastenbroek en in de uiterwaarden van het Zwarte Water.

4.6 Klimaat en duurzaamheid

Duurzaamheid, synergie (functieschakeling) en circulariteit zijn belangrijke uitgangspunten bij de ontwikkeling van het terrein. De NRD geeft aan hoe dat voor het zuidelijke deel zal worden uitgewerkt. Het BREEAM certificaat is een goede borging voor de duurzaamheidsambities van de Condor groep.

Beschrijf voor het oostelijke deel combinaties van voorzieningen die de duurzaamheid, synergie en circulariteit bevorderen. Ga niet alleen in op de onderwerpen die in de NRD zijn genoemd, maar bijvoorbeeld ook op gasloos bouwen, gebruik van eventueel beschikbare

---

²³ DPA – Cauberg-Huygen. *Bedrijventerrein Zevenhont te Genemuiden; voortoets Wet natuurbescherming*. Notitie 04706-44843-02 van 26 oktober 2018.

²⁴ Het gaat om depositie veroorzaakt door zowel emissies van de bedrijven op het terrein als emissies van het verkeer van, naar en op het terrein. Als ook andere vermestende stoffen zoals NH₃ worden geëmitteerd, moeten die bij de analyse worden betrokken.

²⁵ De effecten moeten worden vergeleken met die van de huidige, feitelijke, legale situatie.

²⁶ Denk hierbij vooral aan bronmaatregelen omdat daarvan goed is vast te stellen hoeveel stikstofdepositie ze wegnemen.

²⁷ Het invloedsgebied van deze effecten zal kleiner zijn dan dat van de stikstofemissies en niet reiken tot andere Natura 2000-gebieden en NNN-gebied.

²⁸ Het gaat daarbij niet alleen om soorten die in de gebiedsanalyse en het beheerplan van het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' zijn opgenomen (zie hiervoor de effectenmatrix op bladzijde 5 van de NRD), maar ook om soorten afkomstig uit NNN-gebied of andere Natura 2000-gebieden of soorten beschermd op grond van de Wet natuurbescherming.

²⁹ Een van de insprekers meldt de aanwezigheid in het gebied van soorten die niet in de voortoets zijn genoemd, zoals Ijsvogel, Ringmus, Zilverreiger, Huiszwaluw, Kerkuil, Kneu en Ransuil.

restwarmte of elektrificeren van het wagenpark. En besteed bij klimaatbestendig en waterrobuust inrichten van het terrein aandacht aan tegengaan van wateroverlast, droogte en bodemdaling, voorkomen van hittestress en het beperken van de gevolgen van overstromingen. Laat zien in welke mate de uitbreidingen kunnen bijdragen aan de gemeentelijk ambities op het gebied van duurzaamheid en aan de afspraken die in de regionale energiestrategie worden vastgelegd.

5 Vorm en presentatie

Zorg voor:

- een beknopt MER, onder andere door achtergrondgegevens niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst;
- recent, goed leesbaar kaartmateriaal, met duidelijke legenda.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Advies van de Commissie over het op te stellen MER

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep geeft aan welke onderwerpen naar zijn mening moeten worden behandeld in het MER en met welke diepgang. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het voornemen op 5 oktober 2020 besproken met het bevoegd gezag en de initiatiefnemer. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Tanja Bremer

ir. Annemie Burger (voorzitter)

dr. Henk Everts

dr. Johan Lembrechts (secretaris)

Ir. Ruud Westerhof

drs. Gerrit de Zoeten

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport wordt opgesteld

Een besluit over de wijziging van het bestemmingsplan.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Voor deze procedure gaat het om de activiteit D11.3, "de wijziging of uitbreiding van een industrieterrein". Omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven, wordt een gecombineerd plan-/project-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit

De gemeenteraad van de gemeente Zwartewaterland.

Initiatiefnemer besluit

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwartewaterland.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen gelezen die het bevoegd gezag tot en met 22 oktober 2020 heeft toegestuurd. Ze heeft ze in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft gebruikt?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiener.nl projectnummer [3501](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

